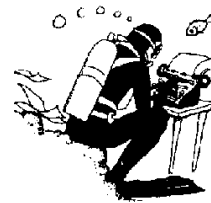

Van de redactie

De dagen worden al merkbaar korter, het jaar vliegt weer voorbij zeggen we als redactie tegen elkaar. We kunnen inmiddels ook al weer in het zwembad terecht op woensdag en zondag.

Maar vóór het jaar om is, nog een jubileumreis naar Egypte, waarbij er nog 1 plekje vrij is. Wel lekker om naar uit te kijken, nu de nazomer in Nederland het nogal laat afweten.

We hebben weer een 'Waar is de muts...' verhaal en zien uit naar een nieuwe. Wie wil zijn/haar muts meenemen voor een foto met verhaal??

We hebben trouwens een zeer actieve club. In deze Luchtbel een verslag van de wrakduikcursus. We moeten wel zuinig zijn op onze wrakken; lees waarom en wat er mis gaat. Inmiddels is ook een nitrox-basiscursus afgerond onder de bezielende leiding van Bert Moet; hierover meer in de volgende Luchtbel. Natuurlijk komen de bootduiken aan bod, want gelukkig is er altijd wel iemand als laatste aan boord en dus de klos!! Twee duikers hebben een rond getal gehaald, ook daar is aandacht voor.

Kortom weer een goed gevulde Luchtbel, lekker om te lezen op één van de vele druilerige nazomerdagen. Graag jullie bijdragen voor de november-Luchtbel uiterlijk 11 oktober naar de redactie.

Arjo, Dick, Margreet, Marian en Veronica

Oktober 2010:

- 1 – Sven Catsman
- 1 – Benny van den Steen
- 9 – Pascal Wezemer
- 13 – Henk Betlem
- 15 – Rob Maas
- 19 – André Roos
- 23 – Jaap le Roij
- 25 – Margreet van Aalst-de Hoog
- 27 – Hans van Zetten
- 30 – Marcel Jobse

November 2010:

- 2 – Wouter van der Scheer
- 6 – Erik de Been
- 8 – Jozien Walhout
- 9 – Rinus Krijger
- 11 – Roel van der Mast
- 19 – Erik Veerhoek
- 28 – Marnix Poelman

Inhoudsopgave

- 1 Colofon
- 2 Van de redactie / Verjaardagen / Inhoudsopgave
- 3 Van de voorzitter / Perslucht introductie
- 4 Rondje bestuur
- 5 Recept voor/ de opleiding voor het 2* brevet
- 7 Zeepaardjes in de Westerschelde / Crabzilla in Blankenberge
- 8 Erik 500 & Frans 1000 duiken
- 9 Waar is de muts?
- 10 Wrakduikcursus op de Noordzee
- 12 Transavia past bagagebeleid aan
- 13 Uit het logboek van Marinella van Es
- 14 Sepiatweeling in de Oosterschelde / Geslaagd!!
- 15 Bootduik Katshoek
- 16 Onderwaterfotografiekampioenschap / Zwembad- en clubhuistijden
- 17 Stop de sloop van wrakken / Wrakken, schatkamers van de Noordzee
- 18 Nog € 25.000,- wrak Scharendijke
- 19 De vullerslijst / Mutaties / Agenda / Mentorenljst 2010

Van de voorzitter

Duikvrienden en vriendinnen,

Allemaal weer heelhuids terug van onze zomervakanties? Mijn zomervakantie doorgebracht in het exotische Nieuwerkerk. Het was zowaar een avontuurlijke duikvakantie. Op de camping vond ik een gezellige en betrouwbare duikmaat. Hij komt niet uit Zeeland en wilde onze mooie wateren wel eens ontdekken en dan kom je als rasechte Zeeuw ook eens op plaatsen waar je nog nooit hebt gedoken.

Zo hebben we een paar hele mooie duiken gemaakt bij de Plompe Toren, eigenlijk vreemd dat daar niet vaker wordt gedoken. Bijna nergens kan je zo makkelijk het water in als daar. Maar toen kwam het moment, er waren zeepaardjes gezien bij de Zeelandbrug. 's Middags bij laag water zijn Bert en ik gelijk gaan zoeken, en jawel: 3 zeepaardjes! Het blijft een vreemd gezicht deze diertjes aan te treffen in je eigen achtertuin.

De signalering ging als een lopend vuurtje door de duikende naties. Iedere duiker in Zeeland moest en zou ze zien. Maar ja, ze zijn nou eenmaal niet zo groot en de Oosterschelde is best een flinke plas water. En dan komt het moment dat in ieder mens een klein kind schuilt. Als ze niet krijgen wat ze willen, dan worden ze chagrijnig. Sommigen onder ons hebben zo de pest in dat ze openlijk gaan twijfelen of er wel zeepaardjes gezien zijn. (Hé, ik ben niet gek hoor!). Of ze verdenken sommige

leden ervan zeepaardjes te hebben meegenomen op een verre vakantie en deze hier los te hebben gelaten. Net als een zeeman met een aapje vroeger. Beetje jammer en kinderachtig.

Maar ook deze zomer zit er weer op. We koelen weer af en gaan weer met frisse tegenzin aan het werk. En de zeepaardjes zelf zijn in gestrekte draf terug naar stal gegaan. Het zal mij benieuwen of ze terug komen.. Volgend jaar maar weer zoeken.

Henk Jobse

Foto zeepaardje Oosterschelde: Mathilde Matthijssse, 10-08-2010

Perslucht introductie

We starten ieder seizoen een nieuwe cursus 1* duiker. Vanaf 27 oktober ben je welkom in het zwembad. De normale aanvangstijd (bij het verenigingsbad) is 21:15 uur. Op 3 november en 8 december 2010 starten we om 20:15 uur met een perslucht introductie (dit even onder voorbehoud). Het is dan voor iedereen vrij om mee te doen. De weken daarna geven we snorkeltechniek, en je leert de vereniging een beetje kennen. In januari starten we de perslucht opleiding.

Frans Spoor

Rondje bestuur

Geachte leden,

In de Luchtbel van juli/augustus werd gemeld dat het nieuwe bestuur standpunten zal innemen over zaken die al langere tijd spelen. Bij deze enkele besluiten die in de BLV d.d. 12-07-2010 zijn genomen waarover we jullie graag willen informeren.

Soloduken, bootduiken, buddylijnen en wat al niet meer

Het nieuwe bestuur stelt dat het zich unaniem schaart achter de "Richtlijnen voor veilig duiken" zoals deze door de Nederlandse Onderwatersport Bond worden aanbevolen.

Het bestuur onderstreept hierbij dat wat veilig duiken is voor de één voor een ander wel gevaarlijk duiken kan zijn. Naleving van deze richtlijnen is dan ook de verantwoordelijkheid van de duiker zelf!

Zoals bij alle richtlijnen het geval is, kan er ook van worden afgeweken. Dat dient dan wel een bewuste keuze te zijn, waarbij het doel is risico's te verkleinen of veiligheid te vergroten.

De richtlijnen staan ook op de DTZ-site onder <http://www.duikteamzeeland.nl/files/Richtlijnen.pdf>

Het bestuur stelt dat tijdens bootduiken, georganiseerd door DTZ, altijd als buddypaar gedoken wordt waarbij twee duikers verantwoordelijk zijn voor de veiligheid van elkaar.

Sleutelplan

Per oktober 2010 wordt een nieuw slot in het clubgebouw geplaatst met sleutels voor:

alle bestuursleden, iedereen op de vullerslijst, de barcommissie, individuele leden met een goede motivatie.

Vergoedingen aan instructeurs

In de Trainingscommissie is vastgesteld dat alle instructeurs ferme voorstanders zijn en blijven van het "vrijwilligers beginsel". Vanuit dit beginsel is het niet gewenst dat er een vergoeding of betaling komt vanuit de club. Je wordt instructeur omdat je dat zelf graag wil en de vrije keuze of je les wil geven of niet (het vrijwilligers karakter) dient te blijven. Op dit moment zijn er voldoende instructeurs, echter aanvullingen zijn altijd welkom. Indien er buiten de beschikbare, extra specialties of opleidingen gewenst zijn dan is het verzoek om dit te melden via de TC. Deze kan dan bekijken of er wellicht een mogelijkheid is om dit te regelen i.s.m. een andere vereniging.

Het bestuur sluit zich bij deze visie aan en heeft besloten dat elke aanvraag tot het volgen van een opleiding en het vergoeden van deze opleiding/onkosten, individueel zal worden behandeld en zal worden getoetst aan de behoefte en mogelijkheden binnen DTZ. In uitzonderlijke gevallen is het bestuur bereid een aanvraag in behandeling te nemen.

Zuurstofkoffers

In de Trainingscommissie is vastgesteld dat indien de vereniging borg staat voor de kosten van onderhoud en schade geleden tijdens het voordoen van een calamiteit (autoruitje) de instructeurs hun evt. eigen O₂ koffer ter beschikking willen stellen tijdens duiken georganiseerd door de club. Dit voorstel is aangenomen door het bestuur.

Voorts heeft het bestuur besloten om 2 nieuwe zuurstofkoffers (enkele fles) aan te schaffen om te waarborgen dat er te allen tijde O₂ beschikbaar is tijdens door de club georganiseerde duiken. De huidige zuurstofkoffer van DTZ blijft beschikbaar voor overige georganiseerde clubactiviteiten en staat in het clubgebouw

Zwembadtraining

Gedurende de afgelopen maanden heeft het bestuur diverse opmerkingen ontvangen over de zwembadtrainingen. Wensen lopen uiteen van fanatieke conditietraining tot gezellig recreëren.

De Trainingscommissie heeft besloten dat er aan het begin van het nieuwe zwembad seizoen bekeken wordt wat de wensen van de leden zijn en hier zal vervolgens zo goed mogelijk invulling aan gegeven worden. Het bestuur sluit zich hierbij aan.

In de veronderstelling jullie hiermee te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,
Cees Deijnen, secretaris

Recept voor een 2* brevet

Benodigheden:

2 instructeurs, 5 - 1* duikers, 100 miljoen miljard oorkwallen, 5 brevetkaarten, 7 cursusboeken, 6 theorielessen, 14 praktijklessen, 1 zwembad, de Oosterschelde, 7 theorietoetsen, 2 donkere avonden, 4 ijskoude lenteavonden, 4 winderige zomeravonden, 4 zomeravonden, het Veerse Meer, versieringen (lampen, dubbelsets, droogpakken).

De toebereiding:

Laat de instructeurs in hun geheel een nacht marineren in de theorielessen. Neem de 1* duikers, snijd ze fijn en meng ze goed met de cursusboeken. Voeg beide mengsels voorzichtig samen, pas op voor flauwe grappen. Doe het geheel in het zwembad en roer er 6 praktijklessen doorheen. Rasp de behaalde theorietoetsen en gooi ze alvast in het ijskoude Veerse meer, bij de kwallen in de buurt van het trafohuisje. Gooi er daarna het bibberende duikersmengsel in en doe er de rest van de praktijklessen bij, laat intrekken tijdens de ijskoude lenteavonden en winderige zomeravonden. Neem dan de duikers en gooi ze 4x de Oosterschelde in en laat gedurende een aantal winderige zomeravonden pruttelen. Neem daarna de brevetkaarten en de gaargestoofde instructeurs, als het goed is het resultaat een aantal afgetekende brevetkaarten. Voeg nu de brevetkaarten bij de 1* duikers en versier de 2* duikers met nieuwe spullen zoals duiklampen, droogpakken en dubbelsets, deze kunt u nu opdienen. Leg de instructeurs voorzichtig te drogen voor een volgende cursus.

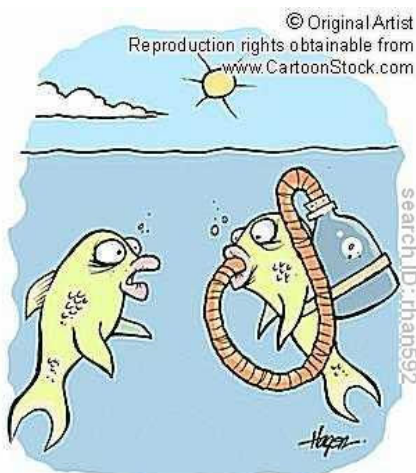

Erik de Been

De opleiding voor het 2* brevet

Oké, een verslag dat iets meer op een verslag lijkt dan...

Terwijl de sneeuwstormen buiten nog huishouden en ik midden in de luiers van een pasgeboren dochter zit, begint een volgend hoofdstuk in mijn duikopleiding. Na de 1* opleiding door Frans Spoor en kornuiten, ben ik ca. 45 (buiten)duiken verder en behoorlijk enthousiast. De zomer heb ik met de 'woensdagavondclub' en mijn vaste buddy Peter de Groot mijn best gedaan om zo vaak mogelijk nat te worden. De echte spanning is van de Grevelingen-duikjes wel af, die maken we inmiddels zelfstandig.

NOW REMEMBER, YOU HAVE ENOUGH WATER FOR HALF AN HOUR, THEN YOU'LL HAVE TO COME DOWN.

Sommige plekken kennen we al bijna van buiten. Tijd dus voor een volgende stap.

Op de woensdagen en met ervaren buddy's en instructeurs hebben we al een aantal keer mogen voelen hoe de stroming van de Oosterschelde is. Mijn eerste Oosterscheldeduik is bij het Goesse Sas, midden in de zomer. Ik duik met Paul (Neve), Peter met Eric (van Loenhout); zij laten ons zien hoe mooi stromend water kan zijn. We hebben geluk met het zicht en aangezien Paul en Eric het meeste navigatiewerk doen kunnen we genieten van alle pracht in de 'etalage van de Oosterschelde'. Dit smaakt naar meer.

Als we in november horen dat er een 2* opleiding begint, melden Peter en ik ons dan ook direct aan. Voorlopig is het nog even snorkelen in het Vrijburgbad, maar in januari gaan we weer aan de gang met een opleiding. Paul en Eric doen samen de instructie, de opzet is iets anders dan de 1* opleiding. Bij de 1* opleiding ligt de nadruk op veel duiken en daarbij de basisvaardigheden leren. Een prettige manier om te leren duiken, zonder stress gewoon lekker

met een ervaren duiker leren omgaan met je uitrusting, trimmen en eventuele noodsituaties. Bij de 2*

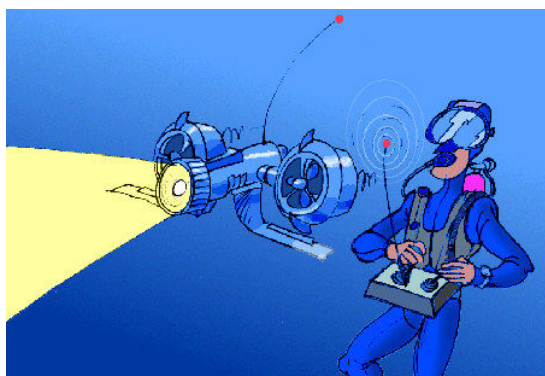
opleiding besteden we tijdens de opleiding meer tijd aan het echt oefenen van de vaardigheden. Het funduiken kan tenslotte ook naast de opleiding. Samen met Marjon, Fien en Marinella beginnen Peter en ik enthousiast aan de opleiding.

Net als vorig jaar begint de opleiding met een aantal zwembadduiken en theorielessen. Doken we bij de 1* opleiding nog met veel plezier ongeveer 20 weken in het zwembad, nu is tegeltjes tellen toch minder boeiend geworden. Gelukkig hebben Paul en Eric voldoende gepland om ons bezig te houden. Tijdens een stuk of 6 zwembadduiken oefenen we vooral de reddingstechnieken, doormiddel van posters krijgen we praktijkinstructie. Op de andere woensdagen hebben we theorieles in het clubhuis. Hierbij gaan we aan de hand van powerpointpresentaties door de stof die we moeten kennen. Afhankelijk van het onderwerp zijn we lang of kort bezig. Aan de hand van verschillende opgaven en vooraf gemaakte duikplanningen gaan we net zo lang door tot iedereen het begrijpt. Zo hebben we een flinke avond nodig voor de getijden, maar dan kan iedereen daarna ook met de stromingsatlas een stroomgrafiek tekenen. Ook nemen we ruim de tijd voor de luchtberekeningen en alles wat met diep duiken te maken heeft; net als bij de andere hoofdstukken slaagt iedereen die de toetsen maakt hiervoor. De uitleg komt prima over; partiële druk en stromingsruitjes zijn niet voor iedereen gesneden koek.

Terwijl sommigen nog een door vakantie of ziekte gemiste toets inhalen, beginnen de buitenlessen. Omdat het nog vroeg donker is, eerst de nachtduiken, waarna het omkleden bij 5 graden in het donker best een koude boel is.... De locatie 'Het trafohuisje' in het Veerse meer is de plek waar we het meest oefenen. Best een leuke plek, ook geschikt voor diepe duiken tot 24-25 meter. Alleen het te water gaan is even lastig, maar goed, je moet er iets voor over hebben.

Waar Paul en Eric de zwembadlessen en meeste theorielessen geven (Erik Veerhoek deed het onderdeel nachtduiken), worden zij door Michel en soms Erik Veerhoek bijgestaan. Meestal worden we onderverdeeld in drietallen, waarbij er dus twee cursisten en een begeleider zijn. Op deze manier oefenen we tussen de miljoenen oorkwallen het navigeren in driehoekjes en vierkanten uit het zicht van de bodem (dus goed trimmen!). Of we duiken na het inleveren van een planning naar de bodem van de put op 25 meter. We doen reddingsopstijgingen vanaf 10 en 15 meter en zoeken naar de lamp die Marjon laat vallen. Ook doen we opstijgingen in het blauw (met veiligheidsstop op 5 meter) en laten we decoballonnen op.

Helaas krijgt Fien bij het duiken steeds last van haar oren en hoe fanatiek ze ook is, opstijgingen willen niet. Ze moet dus voorlopig stoppen met de opleiding en zodra de dokter haar oren weer 'goedkeurt' gaat ze eerst een tijdje rustig aan en volledig voor het plezier duiken. Ook Marinella mist een aantal duiken door ziekte. Na een duik of 7 hebben wij (Peter, Marjon en ik) alle praktijk-oefeningen voldoende uitgevoerd.

Nu is het tijd voor getijdenwater. Zelf de leiding over de duik nemen is hierbij de bedoeling. Dus zelf navigeren, de tijd, diepte, luchtvoorraden, profiel en buddy in de gaten houden. Peter en ik duiken al een tijdje zelfstandig en merken nu dat het handig is dat we eerst een paar keer in de Grevelingen rondjes hebben genavigeerd. Want nu gaat het (al zeg ik het zelf) best goed. Na evaluatie en tips voor en volgende keer duiken we in koppels cursisten, met een instructeur als begeleider. Naast duiken bij het Goesse Sas gaan we naar de Zeelandbrug (3 staken) en Putti's place. Echt gaaf om tijdens een opleidingsduik sepia's te zien en scholen ansjovis! Begin juni is het dan zover, het brevet is behaald! Niet lang na mij volgen Marjon en Peter, die allebei een stromingsduik moesten overslaan wegens andere verplichtingen. Vanaf nu mogen we eindelijk zelf onze Oosterscheldeduiken plannen en maken, al duiken we de eerste tijd nog wel een aantal keren met Paul en Eric, die ons nog een aantal heel mooie plekjes laten zien.

Paul en Eric, ik wil jullie bedanken voor de enorme hoeveelheid tijd en moeite die jullie in onze opleiding hebben gestoken. Ook Michel en Erik (V) bedankt voor de begeleiding tijdens het duiken!

Erik de Been

Zeepaardjes in de Westerschelde

Door Marcel Modde. Foto Roel van der Mast. Gelezen in de PZC van 13 augustus 2010.

DISHOEK - In de Westerschelde ter hoogte van Dishoek zijn twee zeepaardjes ontdekt. Het koppel heeft zich volgens Roel van der Mast van de Dishoek Duikers verschanst op zo'n acht meter diepte op een kleirichel in de riviermonding.

Op die plek heeft de Walcherse duikclub tentjes van takken gebouwd op de overwegend zanderige Westerschelde bodem. Deze tipi's dienen als broedplaats voor sepia's.

Het is niet de eerste keer dat in die omgeving zeepaardjes worden gesignaleerd. In 2008 werd een koppel gezien ter hoogte van Zoutelande. En in 2002 melde een visser een zeepaardje in zijn netten te hebben gevangen bij een sleep in de buurt van Hoofdplaat. Dat diertje overleefde het overigens niet.

In de Oosterschelde rond de Zeelandbrug zijn zeepaardjes sinds een aantal jaar al vaker geziene gasten. De zogeheten beervis leeft doorgaans in tropische wateren, maar kan ook bij een temperatuur van minimaal 6 graden overleven.

Van der Mast duikt al vanaf 1991 in de Westerschelde en ervaart dat de waterkwaliteit de laatste jaren flink is verbeterd. Dat blijkt niet alleen uit het feit dat inktvissen en zeepaardjes het gebied aantrekkelijk vinden als kraamkamer, ook het dodemansduim laat zich in de monding zien. "Dat is een graadmeter voor schoon water".

Crabzilla in Blankenberge

Crabzilla: de Japanse spinkrab in Blankenberge.

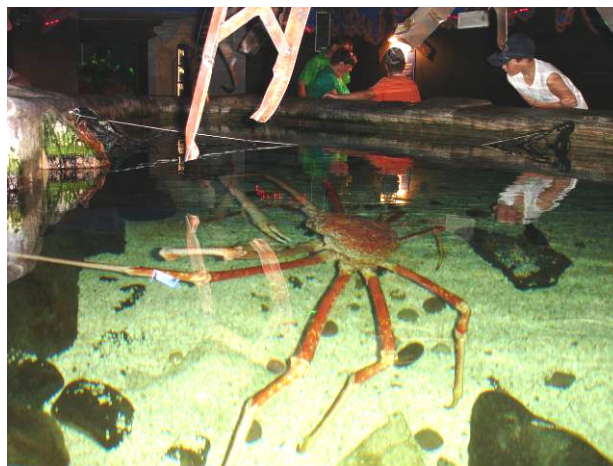

Tijdens onze vakantie hebben we een dagje Blankenberge aangedaan. Dit kwam doordat er een stukje in het duikblad Duiken stond over een reuzenspinkrab die te zien zou zijn in Sealife Blankenberge. Nou die wilden wij (André en ik) ook wel eens zien. We waren al eens spinkrabbetjes tegen gekomen tijdens onze duiken in Cornwall (Engeland) en in Bretagne (Frankrijk), maar lang zo groot niet als deze. Crabzilla zou 3 x zo groot zijn als zijn soortgenootjes die je daar (Japan) normaal kunt zien.

In een bassin van ongeveer 2.0 m diep kwamen we Crabzilla (deze naam kreeg hij van de Britten waar hij eerst een tijdje had gelogeed) tegen. Hij is nu ongeveer 40 jaar oud en heeft een spanwijdte tussen de

scharen van 3,5 m. Hij is geen bedreiging voor zijn 6 jongere soortgenoten. Alleen als ze van jasje veranderen zijn ze kwetsbaar. Zijn lijf heeft de grote van een flinke basketbal, ongeveer 30 cm en is driehoekig van vorm en voorzien van stekels, knobbels en aan de voorzijde enkele tanden. De voorste poten hebben scharen maar die zijn erg klein vergeleken met andere krabbensoorten.

Crabzilla kan 100 jaar worden en heeft dan een spanwijdte van ongeveer 4,5 m. We zagen hem heel langzaam lopen in de bak en op een gegeven moment kwamen er een paar poten over de rand van de bak. Dit kan geen kwaad want als een spinkrab uit het water wordt gehaald, is hij zeer hulpeloos. Dit komt door de dunne lange pootjes en het zware gewicht van zijn lijf. Dus het bleef gelukkig alleen maar bij een dreiging.

Crabzilla is gevangen voor de Japanse kust. Ze leven er normaal op een diepte van 200 tot 300 meter. Maar tijdens de afzetting van de eitjes komen ze naar de ondiepere delen voor de kust van Japan, China en Taiwan. Soms leven ze in grote groepen. Er wordt wel op hun gevist maar erg lekker zijn ze niet. Ze worden meer gebruikt als souvenir.

Nu, ik kan je wel vertellen dat mocht ik Crabzilla tegen komen onderwater, ik toch wel een stukje hoger ga zwemmen. De soortgenoten die wij tegen gekomen zijn onderwater waren al niet zo vriendelijk. Deze stonden meestal al klaar met een dreigende houding van "probeer maar eens wat". Nou ik laat het wel uit mijn hoofd met die met knijpscharen uitgeruste lange stelten van hen.

Marian Roos

Naschrift redactie: Crabzilla (*Macrocheira kaempferi*, oftewel Japanse reuzenkrab) is van Blankenberge verhuisd naar Sealife in Scheveningen. Google op internet voor de laatste verblijfplaats en filmpjes.

Erik 500 & Frans 1000 duiken

De 500ste duik van Erik Veerhoek.

Op zaterdag komt er een sms'je binnen van Mathilde "Julie gaan toch niet stiekem duiken he? Want anders heeft Erik zijn 500ste duik." Hoewel de verleiding groot was vanwege het mooie weer, een weekendje maar ff niet duiken dan.

Woensdag 25 september was het zover, locatie Kerkweg. De opkomst was dit keer zeer groot, maar de helft van de gekomen DTZ'ers ging niet het water in, ze kwamen voor Erik zijn 500ste duik.... Samen met Erik ging ik te water. Een mooie duik in de heldere Grevelingen.

Beetje vreemd dat Mathilde geen zin had om te duiken en de andere fanatiekelingen allemaal een excuus hadden om niet te gaan duiken... Lopend op de trap dacht ik nog "Die gaan vast iets uithalen... Na, we zien wel als we er uitkomen..."

Maar het viel mee. Toen we uit het water kwamen stond er ook voor Erik een door Yolanda gemaakte taart met daarop 500ste duik voor hem klaar, met warme chocolade melk, koffie en thee van onze locatiecateraar Yvon.

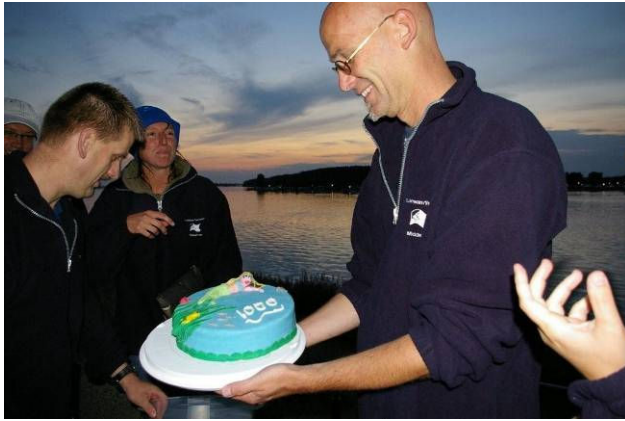
Bij het schrijven van dit stukje wordt mij een briefje onder mijn neus geschoven met wat gegevens: in totaal heeft Erik 20860 minuten gedoken en alle duiken bij elkaar bracht hem tot een diepte van 10865,30 meter.

De meeste duiken heeft Erik in de Oosterschelde gemaakt: 210 waarvan 66 duiken in zijn haven op Zype. In de Grevelingen 136 duiken en in het buitenland nog eens 76. Bijna het Veerse Meer vergeten, daar ging hij 78 keer onderwater. Kortom een hoop duiken, met bij elke duik wel een verhaal maar dat wordt wel erg veel om deze hier te beschrijven.

Op de vraag wat duiken nou zo leuk maakt, antwoordde hij dat het onderwater leven ontzettend mooi is en hem elke keer blijft fascineren, Zeker speelt mee de gezelligheid na het duiken. Kortom een mooie 500ste duik en het was nog lang onrustig op de parkeerplaats bij de Kerkweg.

Arjo de Keizer

Frans Spoor zijn 1000ste duik.

Het is een jaar vol hoogtepunten voor Frans, twee keer opa geworden en dan maakt deze opa ook nog eens zijn 1000ste duik.

Op 19 augustus was het zo ver. Bij Wolphaartsdijk haalde hij zijn mijlpaal! Uit het water gekomen was daar natuurlijk gebak en een aandenken, een T-Shirt met foto's van Frans door de jaren heen.

Uh Frans, het wereldrecord gelogde duiken staat op naam van Zwitser Tom Steiner. Deze maakte in 20 jaar 7300 duiken.... Dus nog wat duikjes te gaan.

Erik Veerhoek

Frans en Erik: proficiat met deze respectabele scores!!

Waar is de muts?

In La Rochelle, Frankrijk.

Zelf heb ik meerdere malen geschreven over diverse aquaria in Nederland en o.a. België en toen Peter en ik naar Frankrijk gingen van de zomer, een dagje in La Rochelle verbleven, was de keuze niet moeilijk om dit mooie aquarium te bezoeken. Ook omdat het tijdens onze vakantie behoorlijk heet was, was een bezoek aan dit aquarium om die reden ook niet verkeerd.

Het aquarium is onderverdeeld in verschillende "onderwaterwerelden" verspreid over de gehele wereld. Bij binnenkomst wordt je meegenomen naar de onderwaterwereld van de Noordzee en de Atlantische Oceaan. Onze mosselcultuur (het leek Veerhoeks place wel) kon je bewonderen, kreeften die wij zo vaak in Zeeland zien, om vervolgens naar de prachtige onderwaterwereld van de koralen, zeepaardjes, haaien etc. te gaan."

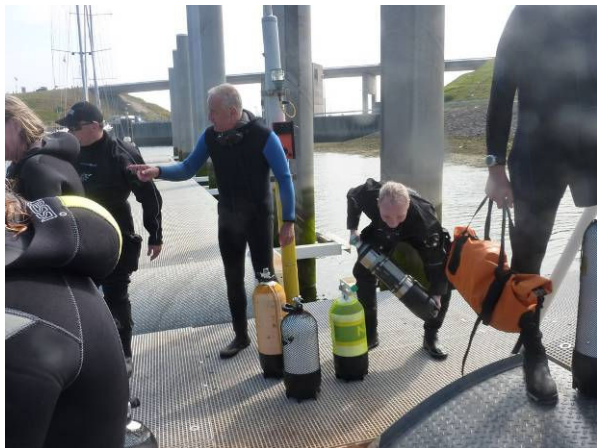
Overall heb je bankjes, rustige muziek om lekker tot rust te komen. Kortom: Wij hebben ervan genoten!!

Margreet van Aalst

Wrakduikcursus op de Noordzee

Zaterdagochtend 4 juli gaat de wekker bij de wrakduikcuristen al vroeg af. Maar met een goede reden, want om kwart voor acht hebben we al afgesproken bij de trailerhelling. Op de heenweg rijd ik al achter een trailercombinatie van een witte bus met boot. Aangekomen bij de trailerhelling blijkt deze combi van Rob Maas te zijn. De clubboot staat ook al gereed met André Roos en Alcuin de Weert en niet veel later arriveert ook Joop Stalenburg met zijn camper en boot. Joop is vandaag speciaal gevraagd door Roel van der Mast om zijn boot in te zetten zodat iedereen de cursus kan doen.

Nadat iedereen de slaap uit de ogen heeft gewreven wordt er even kort overlegd waar vandaag gedoken gaat worden. Rob Maas die de Noordzee als geen ander kent omdat hij er al 28 jaar duikt raadt ons aan om de eerste duik op de Roompot te maken. Na een korte briefing van Rob kunnen de boten van de helling worden gereden. Erg gaaf om met drie boten te gaan! De duiksets worden opgetuigd en we kunnen vertrekken!

Klaar maken voor vertrek!

Op de boot van Joop blijkt nog een speciale verrassing te zitten. Hij heeft twee hondjes aan boord! De duikhonden gaan altijd mee als hij gaat varen en dat is te merken! De ene hond klimt al snel bij Roel op schoot en de andere hond heeft zijn vaste plek in het handschoenenkastje.

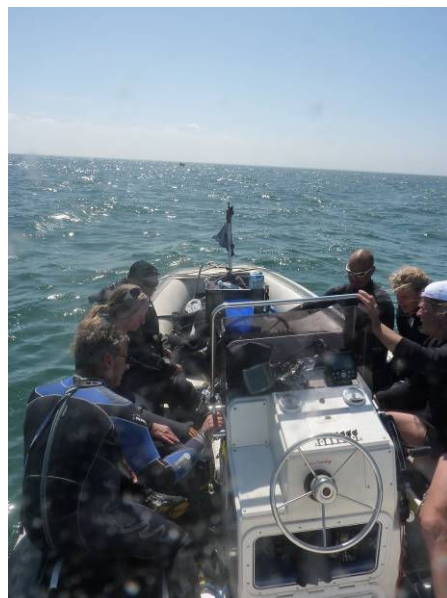
Zie je het hondje in het handschoenenkastje???

André en Alcuin op de trage clubboot

De boten van Joop en Rob blijken aan elkaar ge- waagd en vliegen over de spiegel- gladde Noordzee. De clubboot heeft het zwaar...Hij kan met geen mogelijkheid de andere twee boten bijhouden. De vaartocht duurt ongeveer een kwartier en zo'n tien minuten later komt ook de clubboot aangesjeesd.

Weer wordt er een korte briefing gegeven door Ferry van Dorst, de NOB instructeur van de wrakduikcursus, en de duiksets worden aangedaan. Piet Driessen duikt als eerste het water in om een ankerlijn aan te leggen waarlangs alle cursisten straks de afdaling naar het wrak kunnen maken. En dan is het zover...de reels worden gepakt, de buddychecks worden gedaan en de buddy's dalen per paar af naar de Roompot. Groot geluk is dat er bijna geen stroming in het water zit en de Noordzee kalm en glad is.

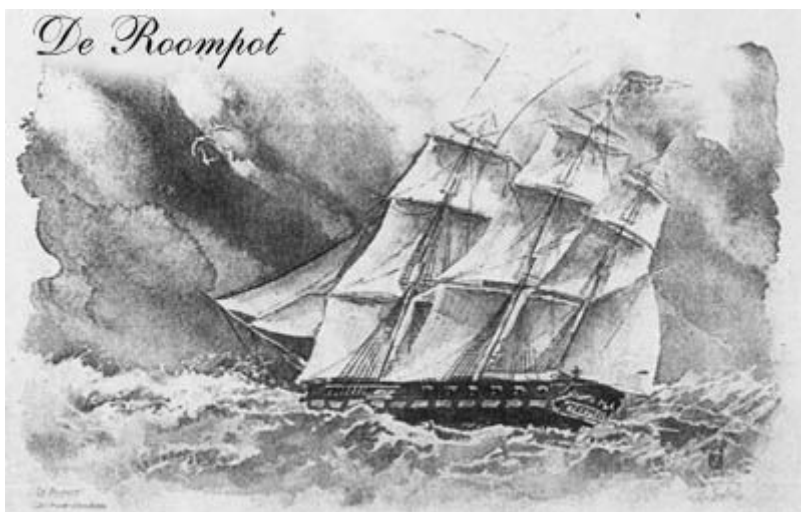

Scheuren over het water!

Scheuren over het water!

De Roompot is een 19^e eeuwse houten driemaster met koperen beplating die is gebouwd om dienst te doen in het handelsprogramma van Koningkooptman Willem 1. De Nederlandse Handelsmaatschappij (NHM) was verplicht om Nederlandse schepen te gebruiken voor haar vervoer van Indische producten. Op 3 maart 1845 vertrok de Roompot vanuit Nederland voor zijn eerste reis naar Indie. Het schip heeft in

totaal zo'n zeven reizen naar het Verre Oosten gemaakt. Op 29 juni 1853 maakte de kapitein een navigatiefout en liep het schip vast in de buurt van Westkapelle op de zandbank bij de Noorder Rassen. De klap was enorm en het schip maakte veel water. De kapitein en bemanning zagen wel in dat er geen redden meer aan was en verlieten het schip per sloep. Omdat de zeilen van het schip nog niet gestreken waren en de wind west zuid west stond voer het schip het gebied de Roompot in. Ironisch genoeg kwam het schip daar, naar waar het vernoemd was, op 30 juni tot zinken. Terwijl het schip in

voorgaande reizen al diverse blikseminslagen en tropische stormen overleefd had, werd de zandbank hem toch noodlottig.

Vandaag de dag ligt de Roompot er vredig bij. Het wrak ligt op 18 meter diepte, is zo'n 52 meter lang en is van boven tot onder prachtig begroeid met diverse soorten anemonen, sponzen en zeesterren. Tegelijkertijd dient het wrak als woning voor vissen en grote Noordzeekrabben die direct onder het wrak liggen. Tijdens de duik kun je nog goed de koperen beplating zien en zie je allerlei onderdelen van het schip, waaronder delen van de drie masten. Ook vind je er nog koperen pinnen die de beplating destijds op zijn plaats hebben gehouden. Een erg mooie duik op een prachtig wrak. Mijn buddy Roel en ik hebben er zo'n 50 minuten met veel plezier rondgekeken.

Nadat iedereen weer boven is varen we terug naar Neeltje Jans om even wat te eten en te drinken. Na een kort overleg wordt er besloten dat we de tweede duik op de Gustave Grisar gaan maken.

Duikers aan boord takelen

De duiksets worden weer in de boten getild en off we go! We varen nu we naar een ander gebied op de Noordzee genaamd de Banjaard. De SS Gustave Grisar ligt op zo'n 45 minuten varen. Langzaam aan begint de wind aan te trekken en worden de golven hoger. Ook komt er meer stroming in het water. De duik zelf zal nu maar tot acht meter zijn, maar met de stroming en de golven wordt het toch even hard zwemmen om bij het wrak te komen. En dat merkte ik ook! Terwijl mijn buddy Roel al heerlijk in het water lag te spartelen had ik flink moeite om door de stroming bij de ankerlijn te komen die zorgvuldig was aangelegd door Eric van Loenhout. Schipper Joop Stalenburg zag dit en als een echte gentlemen bracht hij me met de boot naar mijn buddy en de ankerlijn.

Schipper Rob Maas

De SS Gustave Grisar is in 1880 in België gebouwd en deed dienst als cargo schip. In 1898 was het schip op weg van Riga naar Antwerpen met een lading treinrails en bielzen maar liep vast op een zandbank in de Banjaard en zonk naar zo'n 8 m diepte.

Na een wat ruwere afdaling dan bij de eerste duik haken we de ree's weer aan de ankerlijn. Het zicht is op acht meter zo goed dat een lamp eigenlijk niet nodig is. Leuk aan dit wrak is dat het weer helemaal anders is dan het eerste wrak. Het is een stalen schip waar een hele andere begroeiing op zit en waar weer andere organismen op leven. Zo zien we op dit wrak heel veel heremietkreeften, grotere vissoorten zoals zeebaars, veel kreeften, krabben en verschillende sponzensoorten. We hebben op dit wrak zo'n 55 minuten gedoken.

Nadat iedereen weer boven water was werd er weer teruggescheurd met de boten naar Neeltje Jans. Daar aangekomen werden de boten weer op de trailers getakeld en de sets afgedaan. Voor iedereen waren het twee geslaagde wrakduiken.

Schipper Joop Stalenburg

Instructeur Ferry van Dorst was tevreden en gelukkig kreeg iedereen het felbegeerde wrakduikvignet.

NOB instructeur Ferry van Dorst

Organisator Roel van der Mast

Tot slot: Rob, Joop en André bedankt voor het varen en Roel en Ferry bedankt voor de organisatie! En Guillaume bedankt voor de foto's! Het was een fantastische dag!

Annick Creemers

- Nieuwsgierig geworden na het lezen over de wrakduiken? Ook jij kunt ze beduiken! De coördinaten van de Roompot zijn: n51.36.376, e003.36.534 en van de Gustave Grisar: n.51.41.129, e003.30.452

- Meer weten over NOB instructeur Ferry van Dorst? <http://www.duikschooladvancedscubadiving.nl/>

Transavia past bagagebeleid aan

Gelezen in Extra Nieuwsbrief Duiken – 18 sep 2010

Goed nieuws! Transavia gaat haar bagagebeleid aanpassen. Per 1 november zijn de regels voor duikers gelijk aan die van golfers.

Het verschil in prijs van extra bagage tussen duikers en golfers was groot; een golfer betaalde slechts € 20,- per enkele reis voor 15 kg extra, een duiker € 10,- per kilo.

Met ingang van 1 november 2010 zullen voor het vervoer van een duikuitrusting dezelfde voorwaarden gelden als bij een golf- of ski-uitrusting. Oftewel een tarief van € 20,- per enkele reis voor een herkenbare uitrusting van 3 tot 15 kg. Voor alle kilo's boven de 15 kg zal het reguliere overbagagetarief gelden.

Uit het logboek van...

Uit het logboek van Marinella van Es

Sinds wanneer duik je en wat was je eerste duik?

Ik ben begonnen met mijn PADI open water op 24 juni 2008 bij duikschool De Grevelingen met als instructeurs Teun Schoemaker en Ger ter Heege. Dit was pure verwennerij. Privés met twee zulke leuke en zeer ervaren mannen.

Mijn eerste duik was in Egypte, Hurghada in 2005. Dit was een introductieduik vanaf een boot met een instructeur. De eerste duik ging goed maar tijdens de afdaling langs een touw bij de tweede duik ging het niet zo goed. Hier gaf ik een aantal keren aan dat ik mijn oren niet geklaard kreeg waarop mijn instructeur mij mee naar beneden trok en na een paar seconden klapte er iets in mijn rechteroor. Ik dacht nu is het foute boel maar het viel mee we hebben gewoon verder gedoken iets wat ik nu nooit meer zou doen want ik heb daarna drie dagen niks kunnen horen en vandaag de dag heb ik er nog steeds last van. Het is niet voor niks dat ze vaak zeggen dat je beter hier in Nederland kunt leren duiken ten eerste geen taalbarrière en zeker goede instructeurs.

Hoeveel gelogde duiken heb je?

Op dit moment heb ik 102 gelogde duiken

Waar, in welke landen heb je zoal gedoken?

Natuurlijk als eerste in Nederland, maar ook in Egypte en Engeland.

Vertel wat over jouw meest bijzondere en dierbare duiken uit je logboek.

Al mijn duiken vind ik bijzonder maar hier toch vier duiken beschreven (sorry ik kon niet kiezen welke er af moest vallen).

- 6 maart 2010, Egypte Marsa Shagra duik 48, op 15 meter. Hier is het alsof je in een aquarium duikt.

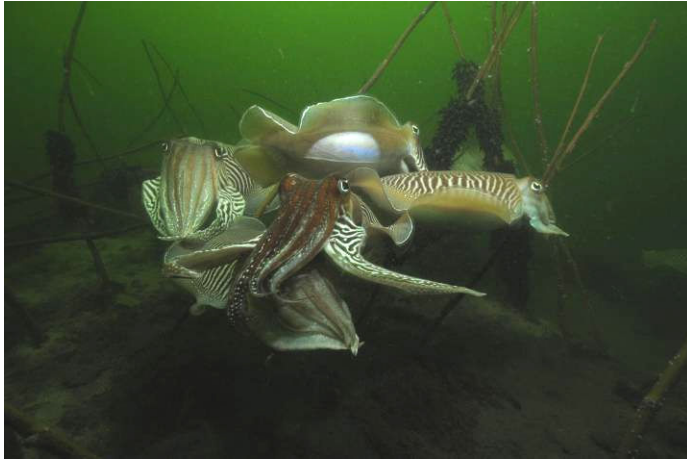
Zoveel zicht en ontelbare dieren en koralen, het een nog mooier dan het ander. Toch was eigenlijk het leukste nog dat 's avonds in het ondiepe vele kleine koraalduivels en blue spotted stingray's te zien waren en bij Abu Dabab de schildpadden en een kleine mimic octopus.

- 23 april 2010 heb ik mezelf geweld aangedaan (vanwege de kou en spierproblemen) om toch nog een snotolf te kunnen zien voordat ze weer zouden vertrekken en ja het was me gegund. Yoeri wist me direct naar een mooie mannelijke snotolf te brengen die zijn nest behoorlijk fel verdedigde. Ik was hier zeer van onder de indruk. Dit was bij de Bergse Diepsluis op 9 meter en een duikduur van 45 minuten. Duik 52.

- 12 mei 2010, duik 58, Porth Kerris Cornwall in Engeland op pad met Roel en Astrid van der Mast, Albert en Yoeri. Op 12 meter en 45 minuten later had ik spinkrabben, grote zee-eegels, polakken, lipvissen, ijszeesterren, dodemansduim, 7-potige zeesterren, juweelanemonen, dahlia's en nog veel meer moois gezien. Om hier te mogen duiken is een nog mooiere ervaring dan Egypte.

- 3 augustus 2010 Zierikzee, Zeelandbrug, duik 88 op 15.9 meter. Na de steenstort is het een grijze massa maar toch kwamen de zeepaardjes weer terug op hun stek. Hier zeer van genoten en zowel meneer als mevrouw zeepaard gezien, geweldig gewoon!!

Wat was je kortste of langste duik ooit en hoe kwam dat?

Mijn langste duik was 79 minuten aan de Kerkweg in Den Osse, samen met Yoeri die zoals gewoonlijk weer geen genoeg kreeg van het fotograferen van de leukste dingen onder water. Duik 85, op 12 meter.

En tot slot, welk waterdier heeft het meeste indruk op je gemaakt?

Hier in Nederland toch wel de sepia's en de zeepaardjes.

In Egypte de schildpadden en in Engeland de spinkrabben en wijde mantel schelpen.

Hartelijk bedankt voor je medewerking!!

Margreet van Aalst

Sepiatweeling in de Oosterschelde

Gelezen op www.omroepzeeland.nl, 16 juli 2010, door Sylvia Weenink

OOSTERSCHELDE – Sportduikers hebben in de Oosterschelde een Sepia tweeling in één eitje ontdekt, zo meldt Stichting Anemoon. Deze stichting heeft nog nooit eerder een melding van een Sepia tweeling ontvangen.

In het eitje lijken twee vliesjes te zitten die het eitje in twee compartimenten verdelen. In ieder compartiment zit een embryo. Het is dus een eitje met een Sepia tweeling.

Onderzoek door biologen

Biologen onderzoeken nu of het een eeneiige tweeling of een twee-eiige tweeling is.

Sportduikers

Voor sportduikers is het Sepia seizoen een hoogtepunt in het voorjaar. Tweejarige Sepia's, ook wel Zeekatten genoemd, trekken in grote aantallen vanuit de Noordzee de Zeeuwse Delta in om hier te paaien. Deze inktvissen en hun voortplantingsgedrag vormen een mooi schouwspel waar veel sportduikers ieder jaar weer naar uitkijken.

Sepia tweeling in eitje (foto: Bas van der Sanden)

Geslaagd!!

André Boogaard en Michael Veerhoek zijn geslaagd voor het felbegeerde 1* brevet.

Van harte gefeliciteerd en Nog veel duikplezier!

De redactie

Bootduik Katshoek

Op 17 juli 2010 was het weer zover, we mochten weer een keer duiken met Duikteam Zeeland. Ik was te laat wegens wat oponthoud: Bruinisse had zijn mosseldag, het mooie weer zorgde voor een open Zeelandbrug en binnendoor rijden gaf wat oponthoud wegens dijkwerkzaamheden. Ik mocht dus een stukje schrijven.

De bedoeling was dat we naar Kulkenol (Kurkenol) zouden gaan, een duikplaats onder Zierikzee, west van de noordkant van de Zeelandbrug. De wind waaide echter van zuid naar noord en dan ook nog een beetje hard, ongeveer windkracht 5. De wind had dus de hele breedte van de Oosterschelde om lekker ongehinderd op de boot te kunnen blazen en dat is niet fijn. Het wiebelen zou te oncomfortabel worden. Anton bedacht daarom een betere duikplaats, een beetje in de luwte van de dijk van Noord Beveland. Katshoek werd de duikplaats. Normaal een duikplaats waar je 20 minuten wandelen met je spullen

voor over moet hebben. Vanaf de boot is deze duik met veel minder energie te maken.

Wie deden er allemaal mee met deze duik?

Kees Glas, (jarenlang de regelaar van deze uitjes),

Erik Veerhoek (ervaringsdeskundige op het gebied van mosselpoep),

Arjo de Keizer (in staat tot het geven van intensieve me-discie begeleiding),

Chris Spoor (vindt de boot gelukkig ook zonder een Klein-Duimpje-spoor terug),

Erik de Been (de rustige smaakmaker)

Peter de Groot (nooit eerder gezien, maar wist wie mijn dochter is en was kroegmaat van mijn neef...)

Coby (de koningin van de boot) en Rinus Krijger (de handyman),

Ronald Stadhouders (neemt niet altijd lood mee, gebruikt soms hiervoor zijn haspel),

Adrie van Loon (wil misschien wel redder in nitrox-analyser-nood zijn),

Peter Meerleveld (dit keer ging er niets mis, behalve dan dat de lucht op was en de duik nog niet, maar dat is eigenlijk niets in vergelijking met wat we gewend zijn) en ondergetekende (mocht met Toos duiken, huh, wie is Toos...?)

De duik was geslaagd! Goed zicht, een redelijk onbeschadigde duikplaats en voldoende te zien. We zagen natuurlijk kreeften, maar ook noordzeekrabben, lipvissen, donderpadden, botervissen en kelp. Iedereen was enthousiast, dat bleek ook uit de gemiddelde duiktijd, iedereen bleef lang weg.

Na de duik was er weer catering voldoende aan boord. Koffie kwam langs, stroopwafels, chocolade, Engelse drop, chips, limonade. Toen de eigen voorraad op was, gingen

we weer naar Yerseke terug. Op de terugweg werd ons nog van alles aan eten en drinken aangeboden, door de maritieme middenstand. Zo kwam er niet alleen een ijsboot langs, maar ook een drankschip, een spare-rib rib, een wokvlot, een kroketvlet, een loempiasloep en een soepketel.

Voldaan gingen we weer naar huis....

Bert Moet

Onderwaterfotografiekampioenschap

Wie wint de publieksprijs van het Onderwaterfotografiekampioenschap Oosterschelde 2010?

Gelezen in NOB Nieuwsbrief 17, september 2010.

Afgelopen zondag 12 september is de deadline van het Onderwaterfotografiekampioenschap Oosterschelde 2010 verstreken. Dit kampioenschap is door de NOB en het Nationaal Park Oosterschelde (NPO) georganiseerd om meer mensen te laten kennismaken met het unieke en gevarieerde onderwaterleven van de Oosterschelde.

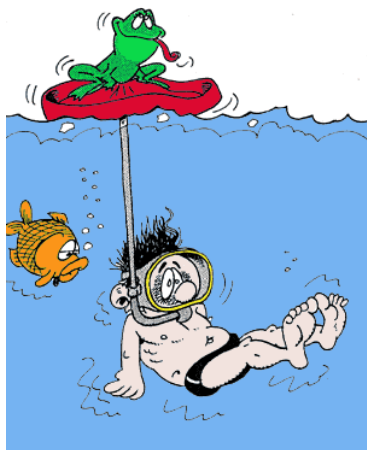
Er is door velen van jullie enthousiast gereageerd op de oproep om aan het kampioenschap mee te doen en een foto dan wel filmpje in te sturen. Hoewel het nog tot half november duurt voordat de winnaars door de NOB en het NPO bekend worden gemaakt, zijn alle ingezonden foto's nu al op de website van DuikeninBeeld.TV te bewonderen. Via die pagina kan namelijk gestemd worden voor de publieksprijs, waar alle foto-inzendingen automatisch naar meedingen.

Benieuwd naar de ingestuurde foto's? Ga dan vóór 8 oktober naar de [stempagina](#) en stem op je favoriete inzending!

[Natuurlijk zijn er ook DTZ-leden van de partij. Bij de redactie is bekend dat in ieder geval ook Roel van der Mast, Mathilde Matthijse en Linda Raaphorst een foto hebben ingestuurd. Erik Veerhoek stuurde een filmpje over een verschalende kreeft naar <http://www.underwatersport.tv/videotube>]

Zwembad- en clubhuistijden

Beste DTZers,

De bikkels blijven nog 2 maanden buiten..... voor de liefhebbers bij deze de data/tijden zwembad.

Woensdag 20:15 - 21:15 uur van 15 september 2010 t/m 25 mei 2011
Woensdag 21:15 - 22:15 uur van 6 oktober 2010 t/m 27 april 2011
Zondag 12:30 - 13:30 uur van 19 september 2010 t/m 29 mei 2011

Met vriendelijke groet,

Cees Deijnen

Hoi mededuikers,

Met het zwembad gaat ook het clubhuis weer open. Op zondag 26 september 2010 is de opening van het clubhuisseizoen. Vervolgens kun je er elke zondagmiddag na het zwemmen terecht, voor een drankje met een snackje en/of een sterk verhaal. Alleen op 31 oktober is het clubhuis gesloten.

Tot ziens in het clubhuis!

Namens de barcommissie,
Marnix Poelman

Stop de sloop van wrakken

Gelezen op www.sportvisserijnederland.nl 6 juli 2010

Op zoek naar onder meer ijzer, staal en koper zijn zogenaamde sloopboten op de Noordzee bezig om de daar gelegen wrakken te vernielen. Daarmee gaan kraamkamers voor de vis, hotspots voor duikers en topstekken voor sportvissers verloren.

© Peter Verhoog

Op de Noordzee zijn al een tijdje minstens twee van deze sloopboten actief. Ze zijn speciaal uitgerust met grote en sterke grijpers waarmee wrakken volledig uit elkaar worden getrokken. De wrakdelen worden daarna geborgen, alle waardevolle metalen eruit gesloopt en alles wat niet van waarde is wordt weer overboord gekieperd.

Een tot sloopboot omgebouwde weggesaneerde eurokotter in actie op de Noordzee. Het ophalen van de buit, het schip ligt geankerd aan de kabel van de uitstekende boom. De grijper op de sloopboot doet zijn werk.

Biodiversiteit

Als gevolg van deze kortzichtige slopersmentaliteit gaat de grote biodiversiteit op de wrakken verloren. Scheepswrakken zijn namelijk een ideale aanhechtingsplaats voor dieren zoals anemonen en schelpdieren die op de zachte zandbodems geen houvast vinden. Dit dierlijk leven trekt op zijn beurt ook weer veel vissen, krabben en kreeften aan. De toegebrachte schade aan de wrakken betekent een forse aanslag op de ecologische rijkdom van de Noordzee aangezien er bijna geen wrakken meer bij komen. De meeste schepen varen in de vaarroutes en worden direct geborgen als ze zinken.

Oorlogsgraven

Daarbij vernielen de sloopboten ook oorlogsgraven (gezonken marineschepen uit WO I en WO II) en wrakken van historische waarde. Zo zijn de H.M.S. Scott en het VOC schip de Delft al ten prooi gevallen aan grijparmen van de slopers.

Het probleem bij deze kwestie is dat er geen wetgeving is om de wrakken te beschermen. Sportvisserij Nederland is op dit moment in overleg met diverse andere organisaties om te kijken wat de mogelijkheden zijn om de schade voor de sportvisserij- en duiksector zoveel mogelijk te beperken en de natuur te behouden.

Wrakken, schatkamers vd Noordzee

Beste betrokkenen,

Het project 'Duik de Noordzee schoon' is inmiddels 2 seizoenen in volle gang. Er zijn honderden kilo's vistuig geborgen en we hebben de actie uitgebreid naar het beschermen en onderzoeken van wrakken. Veel particulieren, marien biologen, duikers en Noordzee organisaties dragen hier inmiddels hun steentje aan bij.

De Noordzee is 'hot'. Dat is een ding dat zeker is. Het aantal publicaties over het project en de Noordzee neemt sterk toe. De wrakken in de Noordzee krijgen steeds meer de waardering die ze verdienen.

Om deze aandacht extra te bekrachtigen hebben wij in januari besloten een compleet boek uit te geven over (de functie van) wrakken in de Noordzee. Het is geen gedetailleerd wetenschappelijk feitenboek met een complete opsomming van de wrakken. Wij hebben gekozen voor een boek vol inspiratie en

schoonheid met zeer hoge kwaliteit foto's (van Cor Kuyvenhoven en Peter Verhoog) en levendige tekst over de wrakken in de Noordzee (van Annet van Aarsen) vanuit een zeer ervaringsgericht perspectief. Iedereen die een bijdrage levert aan het boek duikt in de Noordzee of heeft in het verleden in de Noordzee gedoken. Bij dit boek leveren we een DVD met een film van Klaudie Bartelink die in november in première gaat op het North Sea Film Festival.

Het boek is verkrijgbaar vanaf 1 december voor organisaties en bedrijven en op 10 december voor de losse verkoop. Het boek kunnen wij maken doordat we veel input krijgen van betrokken professionals. Met hen en de mensen die zich op welke wijze vrijwillig inzetten of betrokken voelen bij ons project willen we dit boek delen. Hoe? Je zou het boek als kerst- of relatiegeschenk kunnen aanschaffen. De marge die we hebben op het boek volledig ten goede aan het project.

We geven korting aan degene die het boek vóór 1 oktober a.s. bestellen. Op het bestelformulier staat alles helder beschreven. Zie www.duikdenoordzeeschoon.nl

Met vriendelijke groeten namens het team Duik de Noordzee schoon,

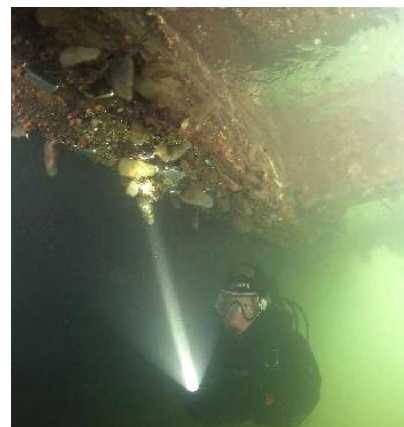
Ben Stiefelhagen & Klaudie Bartelink, E info@duikdenoordzeeschoon.nl

Nog € 25.000,- wrak Scharendijke

Door Esme Soesman. Duikers en vissers akkoord met plek
Gelezen door Adriëne Withagen

SCHARENDIJKE – De Vereniging van Beroepsvissers de Grevelingen en de stichting Zeeuwse Duikwrakken hebben overeenstemming bereikt over de precieze locatie voor het af te zinken duikwrak nabij de haven van Scharendijke.

Daarmee is de duikattractie nog niet rond. Op korte termijn moet de stichting 25.000 euro bij elkaar zien te krijgen. Bastian Mathijssen van het Scharendijkse duikcentrum De Kabbelaar heeft zijn hoop gevestigd op lokale ondernemers. Inclusief hijzelf hebben nog maar vier bedrijven op het dorp in de buidel getast. Ik verwacht meer van de eigen ondernemers. Ik denk dat ze niet beseffen hoe belangrijk dit is", wijst hij op de verwachte aantrekkingskracht van het duikwrak.

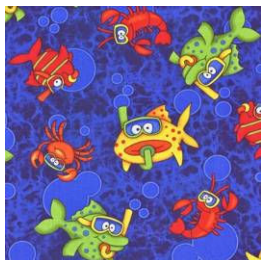
De stichting denkt dat het wrak onder meer zal zorgen voor een langer verblijf van gasten, die een duik willen wagen buiten de ergste drukte om. Bovendien krijgen ondernemers die investeren tien jaar reclame terug.

Met de beroepsvissers op de Grevelingen zijn de afspraken in ieder geval rond, bevestigt Martin Bout van deze club. Het wrak komt nabij de reefballs ten westen van de westelijke pier van de haven te liggen, waardoor de vissers aan de zuidzijde van het wrak kunnen blijven vissen en zo minder visgrond verloren zien gaan. Aanvullend wordt de communicatie richting duikers verbeterd. "Zodat er onderling meer begrip is", licht Bout de afspraken toe. Desmond van Santen van de Nederlandse Onderwatersportbond is in zijn nopjes met de overeenstemming. "Ik ben blij dat de vissers zo goed hebben meegedacht."

Nadere info: www.wrakduikeninscharendijke.nl

De vullerslijst

De onderstaande personen zijn graag bereid om flessen te vullen. Schroom niet om te bellen, de compressor staat er voor ons allemaal! Maak tijdig een afspraak met een van hen. Als je favoriete vuller niet te bereiken is, probeer je gewoon een ander.

Eric van Loenhout
 Marco Collignon
 Kees Glas
 Leon Josse
 Kees Jan Lastdrager
 Roel van der Mast

Henk Betlem
 Marian Roos
 Bert Schreurs
 Frans Spoor
 Benny vd Steen
 Erik Veerhoek
 Harm Verbeek

Mutaties DTZ per 1 aug 2010

Nieuw lid: Linda Raaphorst Welkom bij DTZ Linda!

Agenda

- Wo 15 sep Start training gevorderden, 20:15-21:15 u
- Zo 19 sep Start vrij zwemmen, 12:30-13:30 u
- Zo 26 sep Eerste zondag clubhuis open na het zwemmen (zo 31/10 gesloten)
- Wo 6 okt Start opleiding, Vrijburgbad, 21:15-22:15 uur
- Do 7 okt Uiterste datum stemming publieksprijs Onderwaterfotografiekampioenschap.
- Ma 11 okt Deadline november-Luchtbel
- Wo 3 nov Perslucht introductie, Vrijburgbad, 20:15 uur (onder voorbehoud)
- Ma 8 nov Najaars ALV, Clubgebouw, 20:00 uur

Mentorenlijst 2010

De buitenwateropleiding 2010 wordt begeleid door de zogenaamde mentoren. Dit zijn ervaren duikers, die bereid zijn extra tijd te besteden aan de opleidingen. Hieronder vind je de mentorenlijst met namen en telefoonnummers. Deze lijst is gebaseerd op die van 2009. **Wijzigingen graag doorgeven.**

Kees Glas Bert Moet Frans Spoor Harm Verbeek	2* Instructeur 2* Instructeur 2* Instructeur 2* Instructeur	@ vanaf juni
Yolanda de Jong Eric van Loenhout Erik Veerhoek Han de Vlieger	1* Instructeur 1* Instructeur 1* Instructeur 1* Instructeur	
Roel van der Mast Benny van den Steen	4* 4*	
Henk Betlem Dick Hoeksema Kees Jan Lastdrager Mathilde Matthijsse Wouter van der Scheer Chris Spoor Martin Verhage	3* 3* 3* 3* 3* 3* 3*	*) @ @
Mario de Wever	2*	

*) = werkt in ploegendienst, soms overdag beschikbaar
 @ = doordeweeks beperkt beschikbaar

Frans Spoor